

OKUL ÖNCESİNDE ÇOCUK AİLE VE EĞİTİM ARAŞTIRMALARI I

Editör

Prof. Dr. Perihan ÜNÜVAR

 Vizetek
Yayıncılık

OKUL ÖNCESİNDE ÇOCUK AİLE VE EĞİTİM ARAŞTIRMALARI

I

Editör

Prof. Dr. Perihan ÜNÜVAR

Yazarlar

Elif ÇAĞLAK - Adalet KANDIR - Nurullah DÜZEN - Şeyma UĞUR - Hazal KARAKUŞ

Hande Hasibe ARSLAN - Bahar GÜMRÜKÇÜ BİLGİCİ - Abdullah AYDIN

Melike KANDEMİR - Beyhan Özge YERSEL - Döndü KOYUNCUOĞLU

Ender DURUALP - Sinem ERENER ÜNAL - Mehmet ŞAM

Emre Emrullah BOĞAZLAYAN - Muhammed KÖSTEKÇİ - Nisa AYTEMİR

Özge Kübra ESİN - Ceylan ÖZBEK AYAZ - Saliha PEHLİVAN

Emine KESGİN İLHAN - Özlem KÖRÜKÇÜ

E-ISBN: 978-625-382-329-0

DOI: 10.54637/vizetek.9786253823290

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap, elektronik (e-kitap) formatlarında yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Büşra ÇOLAKOĞLU

Dizgi & Mizanpaj: Zeynep ERTUĞRUL

Yayın: Ankara | Haziran, 2026

Materyal Türü: Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)

Elektronik Yayın Formatı: PDF

Elektronik Yayın Tipi: Adobe Ebook Reader

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetkeyayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

ÖN SÖZ

Okul öncesi yıllar; düşünmenin, bağ kurmanın, güvenmenin ve dünyayı anlamlandırmanın temellerinin atıldığı en kritik dönemdir. Bu dönem, çocuğun benliğini inşa ettiği, güvenli ilişkiler kurduğu, çevresini keşfettiği ve sosyal bir varlık olarak var olmayı öğrendiği bir süreçtir. Söz konusu süreç, yalnızca bir eğitim basamağı olarak değil; yaşam boyu sürecek öğrenmenin ve sağlıklı bir varoluşun temeli olarak ele alınmalıdır.

Günümüzde çocukların büyüdüğü dünya, onları yetiştiren aileler ve onlara rehberlik eden eğitimciler için köklü bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Yapay zekanın gündelik yaşama sızdığı, dijital ekranların geleneksel oyun alanlarıyla rekabet ettiği, aile yapılarının ve toplumsal beklentilerin hızla değiştiği bu çağda okul öncesi eğitimi yeniden düşünmek hem bir zorunluluk hem de bir sorumluluktur.

"Okul Öncesi Dönemde Çocuk, Aile ve Eğitim Araştırmaları" adlı bu kitap, erken çocukluk eğitiminin en temel ve en dinamik boyutlarını bir araya getirerek bu yeniden düşünme sürecine ve sorumluluk alma çabasına katkı sunmayı amaçlamaktadır. Kitap; aile, çocuk ve eğitimi birbirinden bağımsız değil, birbirini tamamlayan bir bütünün parçaları olarak ele almaktadır. Bu yaklaşımla, okul öncesi döneme ilişkin bilimsel birikimi araştırmacılardan uygulamacılara, öğretmen adaylarından ebeveynlere ulaştırmak; erken çocukluk eğitimi çocuk, aile ve eğitim üçgeninde bütünlük bir perspektifle değerlendirerek hak ettiği önemi kazanmasına katkı sağlamak temel hedefler arasında yer almaktadır.

Kitapta; çocuğun iç dünyası ve bilişsel-duygusal gelişimi, dijital çağın aile yapısı ve ebeveynlik pratikleri üzerindeki etkileri ile erken eğitimin niteliği ve uzun vadeli önemi gibi alanlara ilişkin çeşitli bölümler yer almaktadır. Her bölüm bağımsız biçimde okunabilecek şekilde kurgulanmış olmakla birlikte, bir bütün olarak değerlendirildiğinde erken çocukluk eğitiminin çok katmanlı doğasını ortaya koyan tutarlı ve bütüncül bir tablo sunmaktadır. Bu kitabın; araştırmacılar, öğretmen adayları, okul öncesi öğretmenleri, ebeveynler ve eğitim politikasıyla ilgilenen tüm okuyucular için anlamlı bir başvuru kaynağı olacağı umulmaktadır.

Araştırmalarını ve birikimlerini bu ortak çalışmayla paylaşan tüm bölüm yazarlarına içtenlikle teşekkür eder; hazırlanan bu kitabın okul öncesi eğitim alanına değerli katkılar sunmasını dilerim.

Prof. Dr. Perihan ÜNÜVAR
Editör

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

DEĞİŞEN DÜNYADA ÇOCUKLUK VE ESNEK DÜŞÜNME: ERKEN ÇOCUKLUK
EĞİTİMİNE YANSIMALAR 1

Elif ÇAĞLAK
Adalet KANDIR

2. BÖLÜM

BAĞLANMA KURAMI VE ÇOCUK 25

Nurullah DÜZEN

3. BÖLÜM

OYUNDAN BAĞLANMAYA: ERKEN ÇOCUKLUKTA İLİŞKİSEL GELİŞİM 51

Şeyma UĞUR
Hazal KARAKUŞ

4. BÖLÜM

DİJİTAL OYUNLAR, SOSYAL-DUYGUSAL BECERİLER VE ERKEN MÜDAHALE:
OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE DESTEKLEYİCİ YAKLAŞIMLAR 71

Hande Hasibe ARSLAN

5. BÖLÜM

DİJİTAL ÇAĞDA EBEVEYNLİK: EKLAN KARŞISINDAKİ ANNE-BABA ROLÜ VE
REHBERLİK STRATEJİLERİ 84

Hande Hasibe ARSLAN

6. BÖLÜM

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE AİLE İÇİ DİJİTAL ETKİLEŞİMLER: EBEVEYN
ARACILIK STRATEJİLERİ, TEKNOFERANS VE ÖZ DÜZENLEME BECERİLERİ 99

Bahar GÜMRÜKÇÜ BİLGİCİ

7. BÖLÜM

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE DİJİTAL REFAH VE ERGONOMİ 119

Abdullah AYDIN

8. BÖLÜM

AİLE KATILIM STRATEJİLERİ..... 147

Melike KANDEMİR

9. BÖLÜM

AİLE TUTUMLARI ve ÇOCUK GELİŞİMİNE ETKİLERİ 159

Beyhan Özge YERSEL

10. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUKTA YAPAY ZEKA EĞİTİMİ 180

Döndü KOYUNCUOĞLU

Ender DURUALP

11. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE ÇOCUKLARIN ARGÜMANTASYON
KALİTESİ VE AKIL YÜRÜTME BECERİLERİNİN İNCELENMESİ..... 200

Sinem ERENER ÜNAL

12. BÖLÜM

İLK ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE UYUM VE DAVRANIŞ PROBLEMLERİ:
GELİŞİMSEL REHBERLİK PERSPEKTİFİ 223

Mehmet ŞAM

Emre Emrullah BOĞAZLAYAN

13. BÖLÜM

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ ALAN VE ALMAYAN ÇOCUK ARASINDAKİ FARKLAR-
ÇOCUK GELİŞİMİNDE ERKEN EĞİTİMİN ÖNEMİ 247

Muhammed KÖSTEKÇİ

Nisa AYTEMİR

14. BÖLÜM

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE KAPSAYICI SINIF ORTAMI: ÖZEL GEREKSİNİMLİ
ÇOCUKLARA YÖNELİK SINIF İÇİ DÜZENLEMELER VE UYGULAMALAR 266

Özge Kübra ESİN

15. BÖLÜM

YAŞAMIN İLK YILLARINDA SOSYAL DUYGUSAL ÖĞRENME BECERİLERİNİN
İNŞASI: MAARİF MODELİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMI ÜZERİNE BİR
İNCELEME 290

Ceylan ÖZBEK AYAZ

16. BÖLÜM

DRAMA YÖNTEMİ İLE İŞARET DİLİ ÖĞRETİMİ: ÖĞRETMEN ADAYLARI
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA 319

Saliha PEHLİVAN

17. BÖLÜM

SARA ŞAHİNKANAT'IN HİKAYE KİTAPLARININ EĞİTSEL ÖZELLİKLER
AÇISINDAN İNCELENMESİ..... 335

Emine Kesgin İLHAN

Özlem KÖRÜKÇÜ